

Potom ji odstraním, bude-li to v mých silách, nebude-li, pak aspoň budu mít jistotu. Tato jistota mi přinese buď klid, nebo zoufalství, ale v každém případě jedno nebo druhé: bude to nepochybně a důvodně. Toto rozhodnutí mi přinese úlevu. Všechno, co jsem doposud udělal, připadá mi unáhlené; v rozčilení z návratu, ještě neoproštěn od starosti hořejšího světa, ještě plně nepojat mírem doupěte, rozciplivěly, že jsem je tak dlouho musel postrádat, dal jsem se připraviti o všechnu rozvahu jevem, který je, to přiznávám, podivný. Co se vlastně děje? Slabý sykot, slyšitelný jen po dlouhých přestávkách, nicotnost, o níž nechci říkat, že si na ni lze zvyknout; nikoli zvyknout si na ni nelze, bylo by ji však možno nějakou dobu pozorovat, aniž by se proti ní prozatím cokoliv přímo podnikalo, to znamená vzdýcky po několika hodinách přiležitostně naslouchat a trpělivě zaznamenávat výsledky, ne však hned, jako já, jezdit uchem po zdech a taktika pokždé, když se šelest ozve, rozdírat půdu, vlastně ani ne tak proto, aby se něco našlo, nýbrž aby se dělalo něco, co odpovídá vnitřnímu neklidu. Teď to bude doufám všechno jinak. A zase nedoufám — jak si přiznávám s očima zavřenýma a sám na sebe rozrušen —, neboť neklid se ve mně chvěje zrovna tak jako už po celé hodiny, a kdyby mě nezdržoval rozum, začal bych patrně ze všeho nejraději na nějakém místě, lhostejno, je-li tam něco slyšet, nebo není, tupě, vzdorovitě hrabat, jen abych hrabal, skoro už jako ta drobotina, která hrabe buď docela beze smyslu, nebo proto, že požírá hlinu. Nový rozumný plán mě láká a zase i neláká. Nedá se proti němu nic namítnout, mě aspoň nenapadá jediná námítká, pokud tomu rozumím, musí vést k cíli. A přesto mu v podstatě nevěřím, věřím mu tak málo, že se neděším ani možných

hrůz jeho výsledku, ba ani v hrůzný výsledek nevěřím; dokonce se mi zdá, že jsem už od prvního zaznění šelestu pomyslel na takové důsledné hrabání a že jsem s ním doposud nezačal jen proto, že jsem v ně neměl dost důvěry. Přesto samozřejmě s tím příkopem začnu, nemám už jinou možnost, ale nezačnu hned, trochu tu práci odložím. Má-li přijít rozum zase ke cti, ať se to stane důsledně, nevrhnu se do té práce bezhlavě. Především nejdříve napravím škody, které jsem v doupěti způsobil svým rytím; nebude to stát málo času, ale je to nezbytné; má-li nový příkop skutečně vést k nějakému cíli, bude patrně dlouhý, a kdyby nevedl k žádánímu cíli, bude nekonečný, v každém případě znamená tato práce delší nepřítomnost v doupěti, ne tak zlou jako na hořejším světě, když budu chtít, mohu práci přerušit a zajít domů na návštěvu, a i když to nečiním, bude ke mně zavívat vzduch hradního nádvoří a obkloповat mě při práci, avšak pryč z doupěte a vydán nejistému osudu budu tak jako tak, proto chci zanechat doupě v pořádku, aby se neřeklo, že já, který jsem bojoval o jeho klid, jsem ho sám porušil a hned neobnovil. I začnu tím, že shrnuji hlinu zpátky do děr, je to práce, kterou dokonale znám, kterou jsem nesešterněkrát konal, aniž jsem si skoro uvědomoval, že je to práce, a v níž, zejména pokud jde o konečné udusání a uhlazování — to jistě není sebechvála, prostě je to pravda — jsem nepřekonatelný. Tentokrát mi ale nejde od ruky, jsem příliš roztržitý, co chvíli uprostřed práce tisknu ucho na stěnu a naslouchám a je mi jedno, že hlina právě nahrnutá se pode mnou žine zpátky do chodby. Poslední okrasné práce, které vyžadují obzvláštní pozornost, jsou už nad mé síly. Zůstávají ošklivé hrboly, rušivé trhliny, nemluvě už o tom, že takto zflikovaná stěna nikdy už nebude mít